

**EXAMEN PHILOSOPHICUM
INGER NYGAARD PREUS: FORELESNING OKTOBER 2012:**

SIMONE de BEAUVOIR (1908-1986)

1. INNLEDNING – NØTTESKALL OG STIKKORD

kjønnsroller – Den Første/den samme/den ene – subjektet vs Den Andre - objektet – undertrykkelse – lensherre vs vasall – transcendens vs immanens – frihet - autentisitet

2. SIMONE OG PÅVIRKNING: Kant – Hegel - marxisme – særlig Sartres eksistensialisme.

Sosial bakgrunn. Forfatterskapet.

3. UNDERTRYKKELSE

- Å være hindret, hemmet i sin utfoldelse
- Å ikke ha juridiske, økonomiske, sosiale rettigheter
rett til (eget valg av) skolegang - ekteskap - skilsmisse - arv - egen disponering over formue - manglende stemmerett
- Å ikke ha mulighet til å velge sitt liv som man vil
hvordan – hvor – med hva – med hvem
- Å ikke bli anerkjent som det man er
- Å ikke bli sett og hørt / bli oversett/overhørt

4. TRANSCENDENS OG IMMANENS

TRANSCENDENS:

av **TRANS** (latin) = gjennom, over, på den andre siden + **SCANDERE** = stige
= stige opp over;

overskridende; befinne seg utenfor; **bevege seg ut over;** **tendere mot noe annet;** trenge inn i et annet område av det værende, eller en annen orden.

IMMANENT:

av **IN** = i, inne i + **MANERE** = bli, forbli

= **som er innenfor seg selv,** eller det som det er inneholdt i

5. ET EKSISTENSIALISTISK MENNESKESYN

- Eksistensen som menneskets opplevde virkelighet (*pour-soi*) i forhold til tingenes tette væren (*en-soi*)
- **frihet:** ontologisk – faktisk – moralsk
- **angst**
- **bevisstheten** som fiendtlig
- bevissthetsimperialisme
- **vi og de/det Andre**
- **subjekt og objekt, det absolutt Andre**
- **lensherre - vasall**

6. HVA ER EN KVINNE?

(1) biologisk funksjon

kvinnen fanget i immanens i sin rolle som fruktbar, reproduserende

(2) det evig kvinnelige

kvinnen fanget i immanens i rollen som et vesen som har en evig og uforanderlig natur hun må virkeliggjøre

(3) det Andre

kvinnen fanget i immanens i sin rolle som det som er annerledes og avvikende, uviktig og uvesentlig

(4) et kvinnelig menneske med frihet og mulighet til transcendens

7. MAN BLIR IKKE FØDT SOM KVINNE, MAN *BLIR* KVINNE

sex og *gender*: biologisk kjønn og sosialt kjønn

Kvinnen fanget i immanens i sin rolle som det sosialiserte kjønn

8. HVA KOMMER DET AV AT VERDEN ALLTID HAR TILHØRT MENNENE?

biologiske – religiøse – filosofiske – samfunnsmessige (økonomiske, juridiske, historiske) - vitenskapelige faktorer.

Kvinnenes egen rolle i alt dette.

9. JEG ER EN KVINNE

et kvinnelig menneske, et subjekt, med frihet og mulighet til transcendens

- Menneskets situasjon - eksistens versus væren-i-seg
- frihet – valg – ansvar
- egentlighet og autenticitet
- angst
- subjekt overfor subjekt

10. OPPSUMMERING

11. NOEN INNVENDINGER

12. SIMONE SOM FILOSOF

13. AVSLUTNING

14. EVT. SPØRSMÅL